

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Marašinske in inserate
sprejema upravnništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 235.

V Ljubljani, v ponedeljek, 13. oktobra 1902.

Letnik XXX.

Shod zaupnikov kat.-nar. stranke.

Velepomembljiv shod je bil danes v Ljubljani. Iz vseh krajev kranjske dežele je prišlo 450 zaupnikov, kateri so napolnili veliko dvorano »Katoliškega doma«. Vlada je popolna edinstvo. Katoliško-narodna stranka je manifestirala danes svojo neomajno voljo, da vstraja nevpogljivo v boju za ljudske pravice.

Ob 9. uri otvori shod g. dr. Susteršič kot sklicatelj, pozdravi navzoče ter predlaga za predsednika g. dekana Koblarja, katerega izvoli shod z velikim odobravanjem. Za podpredsednika je izvoljen g. župan Novak iz Ribnice.

Poročilo dr. Susteršiča.

Bili smo včeraj na Sveti gori, da se navdušimo za ideale. A za dosego idealov je treba realnih sredstev, in zato smo se sešli danes. Potnik si mora razdeliti svojo pot, da jo varno in gotovo hodi. Tudi mi v politiki si moramo razdeliti svojo pot.

Naša kat.-narodna stranka hodi to pot že leta in leta. Mnogo imamo za seboj, mnogo poti nas še čaka. Organizovati se nam je treba in si začrtati natančno pot. Premotriti nam treba pred vsem položaj v državnem in deželnem zboru ter v deželi sploh; iz tega bomo izvajali sredstva in organizacijo kat.-narodne stranke.

Položaj v državnem zboru.

V dveh točkah je težišče položaja v drž. zboru: Nagodba z Ogrsko in češko-nemški jezikovni spor.

Nagodba z Ogrsko se mora izvršiti kot državna potreba najvišje vrste, od katere je odvisno, ali ostane naša država kot je, ali ne.

Vlada ima tu veliko težavo. Ogrska se je navadila, da pri sklepu vsake nagodbe izkoristi položaj brezobzirno in iz naše polovice izsili kar mogoče milijonov. Pohlepnost Ogrcev narašča in še bolj pohlepni postajajo zdaj, ko hočejo naš žalostni položaj izkoristiti zase.

Pod pritiskom cesarjevim je prišlo do sporazuma v več točkah, razen v nekaterih, ki javnosti še niso znane. Če se pa ta težava odstrani, je na drugi strani vendar še težava s češko-nemškim jezikovnim sporom.

Nemci so z obstrukcijo skozi leta preprečevali delovanje državnega zbora. Ministerstva so padala, dokler ni grof Clary vzel nazaj Badenijevih jezikovnih naredb. Čehi zdaj groze z obstrukcijo, dokler se jim ne da nazaj jezikovna pravica.

Položaj je tako zamotan, kakor morda še ni bil od l. 1867 sem. Nihče ne ve, kako se bo vlada rešila. Mi smo v nekakem anarhičnem položaju, ker izkušnja kaže, da se enim, ki delajo legalno revolucijo v obliki obstrukcije, ne more do živoga. Ljudstvo ne more revolucijonirati zaradi vojaštva. Zato se dela revolucija v postavnih mejah kot obstrukcija. Če se da enkrat enemu prav, se mora dati drugemu.

Mažari zahtevajo, da se mora nagodba skleniti v državnem zboru. Naša vlada pa hoče v slučaju, da to ne gre, poslužiti se § 14 in sama proglasiti nagodbo kot sklenjeno.

Ze pred kakimi desetimi dnevi je bila nagodba že skoro dovršena; morale so torej nastati nove politične težave.

Položaj naše stranke v državnem zboru.

Mi smo bili izvoljeni iz hudega boja z liberalci. Glavno pravilo za nas je bilo: Z liberalci ne gremo skupaj. (Dobro!) Liberalci pa, ki so prej trdili, da imamo umazane roke in da z nami nečemo nič skupnega imeti, so hoteli z nami skupaj biti (Smeji). Ker drugi Jugoslovani niso poznali natančno položaja, sta bila izpočetka dva kluba: »Hrvatsko-slovenski klub« in »Slovanski centrum«. Liberalci so bili v prvem klubu, ki je kmalu spoznal štiri liberalne poslance ter se jih je iznebil. Stirje liberalci so se združili zdaj z dvema Srboma, ki ju pa po navadi ni na Dunaju in tu stvorili »Jugoslovanski napredni klub« (Veselo). Zdaj, ko ni bilo liberalcev več, ni bilo za nas povoda, da bi se ne združila »Slov. centrum« in »Hrvatsko-slovenski klub«. Oba kluba sta se združila v eno parlamentarno skupino, ki šteje 28 mož (Živahno odobravanje).

V tem klubu bomo mogli sodelovati, ker nas družijo načela: Narodnost, vera, demokracija in zlasti vnetost za kmetijske interese. — (Dobro).

Mi nismo mogli drugače. Ljudstvo bi

nas kamenjalo, če bi šli z liberalci skupaj (Tako je.) In da smo prav imeli, kaže delovanje liberalcev.

Naša politika mora biti politika proste roke, ker v teh razmerah se ni mogoče vezati. Sodili smo le po tem: Ali je kaj za ljudstvo koristno ali ne? (Dobro!)

Govornik je nato v podrobnostih razložil postopanje katoliško-narodnih in liberalnih poslancev v državnem zboru ter nato popisoval razmere v deželnem zboru kranjskem. S popolnim glasnim odobravanjem je sprejel shod zaupnikov izjavo, da za par bornih mandator v četrti skupini katoliško-narodna stranka ne proda svojega prvorojenstva v deželi, ampak zahteva temeljite reforme.

Podal je načrt organizacije stranke, priporočal geslo »Svoji k svojim!« in opominjal katoliško-narodne župane, naj skrbno sestavljajo prvotne liste porotnikov.

Govor priobčimo natančneje jutri.

G. Traven predlaga, naj bi se izdajalo na Dunaju kako strankino glasilo, ki bi moglo v gotovem oziru slobodneje pisati.

G. Kalan priporoča geslo »Svoji k svojim!« Liberalci bojkotirajo naše somišljenike, zato jih mi podpirajmo! (Živahno odobravanje.)

Gg. Kromar in Zabret opozarjata na sodelovanje dežele pri stranki. G. Kalan priporoča ustanovitev političnih društev, ki naj ne bodo premajhna, ampak naj obsegajo vsaj po en sodni okraj.

Dr. Susteršič priporoča, naj gg. zaupniki naznanjajo poslancem podpore potrebne kraje, da morejo v drž. zboru postaviti potrebne predloge.

Volitev načelnika in vodstva stranke.

Na predlog g. Kromarja je bil soglasno in z velikim navdušenjem izvoljen za načelnika katoliško-narodne stranke dr. Ivan Susteršič.

V vodstvo stranke so bili na predlog gosp. Koblarja soglasno izvoljeni poleg vseh katoliško-narodnih državnih poslancev sledeči gg.: Ivan Beleč, dr. Janko Brejc, Oton pl. Detela, kanonik

Fettich-Frankheim, dr. Ivan Janežič, kanonik Andrej Kalan, Janez Kalan, kanonik dr. Andrej Karlin, dr. Janez Ev. Krek, dr. Evg. Lampe, dr. Fr. Pavletič, kanonik Jos. Sajovic, dr. V. Schweitzer, Luka Smolnikar in svetn. Josip Šiška.

Glavni osrednji odbor te stranke tvorijo poleg teh gg. še vsi katoliško-narodni deželni poslanci.

G. Stanovnik priporoča, naj odslej ne leži vse breme agitacije več na duhovnikih. Zaupniki stranke naj gredo med ljudstvo in naj krepko agitirajo za našo stvar.

Predsednik g. Koblar v sklepnem govoru izraža trdno zaupanje, da zmaga v sedanjí borbi katoliško-narodna stranka, ter zaključi zborovanje s slava-klici na Nj. Velikanstvo in na sv. Očeta.

Sprejete so bile soglasno sledeče resolucije:

I.

Zbor zaupnikov katol.-narodne stranke odobrava v vsakem oziru postopanje katol.-narodnih poslancev v državnem in deželnem zboru in jim izreka svoje popolno zaupanje.

II.

Zbor zaupnikov izreka svoje posebno zadovoljstvo radi združenja »Slovanskega centra« in »Hrvatsko-slovenskega kluba« v državnem zboru ter pričakuje, da se ta združenje čedalje bolj uglobi in utrdi kot stalno središče vseh krščansko-zavednih Slovanov v državnem zboru.

III.

Zbor zaupnikov priporoča katoliško-narodnim poslancem v prihodnjem zasedanju državnega zbora politiko proste roke.

Ozirajo naj se edino le na potrebe in koristi ljudstva.

IV.

Zbor zaupnikov pozivlje katoliško-narodne deželne poslance, da vztrajajo v najstrožji neizprosni obstrukciji, dokler ne izvojujejo ljudstvu volivne reforme, s katero se odstranijo kričeke krivice sedanjega volivnega reda za deželni zbor.

LISTEK.

Kristus — mužikov gost.

Pripovedka N. S. Leskova. Posl. — kl.

(Dalje.)

Nato mi je priznal, da je stric razsrdil na smrt njegovega očeta ter s tem spravil pod zemljo njegovo mater, očrnil njega samega ter na svoja stara kolena ogoljufal in z grožnjo prisilil neka roditelja, da sta dala njemu — starcu — za ženo mlado deklico, katere je Timotej že davno ljubil ter jo hotel poročiti.

»Ali je mar mogoče to odpustiti?« me vpraša. »Dokler živim, mu tega ne odpustim.«

»Nu, tako je«, mu odvrnem, »tvoja krivica je velika, toda da od svetega pisma nimaš dobička, tudi to ni laž.«

On pa mi zopet pravi, da sem jaz slabše podkovan nego on v svetem pismu, ter mi navaja celo dokaze, kako v starem zakonu

sveti moške krivičnikom niso prizanašali, marveč jih celo lastnoročno ubivali. Hotel je revež s tem pred menoj opravičiti svojo vest. Jaz pa sem mu odkritosrčno dejal:

»Timotej«, mu pravim, »ti si pameten, mnogo si čital in vse veš, jaz se v pismu ne morem pričakati s teboj. Jaz še tega, kar sem čital, ne razumem vsega, kajti jaz sem grešen človek in moj razum je omejen. Toda povem ti: v starem zakonu je vse staro ter se nekako dvojnotero predstavlja; v novem pa je vse jasno. Ondi se lesketa nad vsem: ljubi, odpusti in to je najdražje, nalik zlategu ključu, ki vsaka vrata odpre. A kaj je treba odpustiti: ali nemara nekako majhno krivdo, ali ne največjo krivico?«

Molčal je.

Takrat sem pomislil: O Bog, že vidim, da ni Tvoja volja, da bi moja beseda segla mojemu bratu do srca! — Nato mu jamem govoriti, kako so Kristusa topli, žalili, vanj pljuvali in vse tako priredili, da zanj nikjer ni bilo prostora, toda On je vsakemu odpustil.

»Posnemaj«, mu pravim, »rajše to, ne pa običajna osvete!«

On pa mi jame na široko razkladati, kako je nekdo pisal, da odpustiti nekatere krivice pomeni toliko, kakor množiti hudobijo.

Jaz mu tega nisem mogel ovreči, marveč sem mu le dejal:

»Bojim se, da bi ti te številne knjige ne zmešale pameti.«

»Ti — pravim mu —, oboroži se proti samemu sebi. Dokler se krivice spominjaš, ona živi, toda naj ona enkrat umre, potem bo živela tvoja duša v miru.«

Timotej me je zaslíšal ter mi krepko stisnil roko; ni pa začel obširno govoriti, marveč mi je rekel kratko:

»Ne morem, — pusti me — meni je težko.«

In pustil sem ga. Vedel sem, kaj ga tlačí, ter molčal in preteklo je šest let, a ves ta čas sem ga opazoval ter videl, koliko trpi. Razvidel sem takisto, da ako bi bil prost, ter bi dobil kje na samem svojega

strica, pa bi takoj pozabil svetega pisma in bi se udal zlodeju, koprnečemu po osveti. Toda v svojem srcu sem bil jaz miren, ker sem videl v tem prst božji. Ta prst se je polagoma že začel kazati in bil sem zagotavljen, da zagledamo sčasoma celo roko. Reši, o Gospod, mojega prijatelja greha in jeze! In zgodilo se je to na zelo čudovit način.

* * *

Timotej je bil pri nas že šestnajst let v prognanstvu in preteklo je že petnajst let, kar se je bil oženil. Bil je že kakih sedem ali osemtrideset let star, imel je troje otrok in dobro so se imeli. Zlasti je ljubil cvetice vrtnice ter imel jih mnogo v oknih in na vrtu. Pred hišo je bilo zasajeno vse polno rož in po sobah se je širila prijetna vonjava.

Timotej je imel navado, da je vsakokrat ob solnčnem zahodu odšel na svoj vrt, sam oskrboval svoje rože ter čital ondi na klopi knjigo. Kakor mi je znano, je ondi tudi pogostoma molil. (Dalje prih.)

V.

V celi deželi naj se brezobzirno nadaljuje boj zoper aleparaki liberalizem in njegove odkrite ali skrite prijatelje.

Pred vsem naj se nadalje po shodih in časopisju ljudstvo bodri, podučuje in organizuje.

Vodstvo stranke pa se pozivlje, da pripravi še ostrejšo orožje zoper sovražnike ljudstva.

Stranka hoče v brezobzirnem boju, na strogo zakonitih tleh, priboriti ljudstvu pravice.

VI.

V dosego denarnih sredstev, v kolikor so za izvršitev pričete boja neobhodno potrebna, naj se osnuje ljudski sklad.

Vsak somišljenik se pozivlje, da po svojih močeh prispeva k temu skladu, katerega naj vodstvo stranke po svoji previdnosti rabi v boju za dosego najplemenitejše pravice ljudske: splošne volivne pravice!

VII.

Z ogorčenjem protestuje zbor zaupnikov zoper prepoved ljudskega tabora v Ljubljani in izreka c. k. r. deželni vladi svoje popolno nezaupanje.

VIII.

Najodločneje protestuje zbor zaupnikov zoper liberalno gospodarstvo v deželnem odboru kranjskem, za katero je izključno odgovorna večina, obstoječa iz deželnih odborov Peter Grasselli, Adolf Schaffer in dr. Ivan Tavčar.

Večina deželnega odbora je odgovorna za sedanje gospodarstvo, ki nasprotuje želji in volji ogromne večine v deželi.

Na Sveti Gori.

Do 4000 ljudi je bilo včeraj kljub najsilnejšemu dežju zbranih na Sveti Gori. 2000 oseb je bilo samo obhajancev. To so številke, katerih bi nihče v skrajno neugodnem vremenu ne pričakoval. Beležimo jih z velikim ponosom, ker so priča o veliki energiji naših somišljenikov. ki se kot odposlanci slovenskega ljudstva niso zbal nobenih vremenskih zaprek, da proslave spomin blagopokojnega kardinala in prosijo Mater Božjo za zmago pravične stvari. Take manifestacije v takem vremenu bi liberalni nasprotniki gotovo ne mogli prirediti. Ko bi bilo lepo vreme, prepričani smo, da bi se na Sv. Gori kar trlo ljudstva.

Na Sv. Gori so bili včeraj zbrani zastopniki iz vseh slovenskih pokrajin. Posebnemu vlakcu, ki je iz Ljubljane pripeljal 1200 oseb s Kranjskega, pridružilo se je tudi nekaj Stajercev in Korošcev, a med goriške Slovence — posebno mnogo jih je priromalo iz Trnovega — so prišli tudi zastopniki beneških Slovencev. Tudi zastopnik okrajnega glavarstva g. Musil se je udeležil romanja. Okrajno glavarstvo je sploh pokazalo izredno pozornost in ljubeznivost. Orožnikov je na potih kar mrgolelo; 24 ur so morali — to menda zahteva zistem — stati orožniki v največjem dežju. Okrajno glavarstvo goriško je bilo gotovo mnenja, da se bode kalil javni red in mir. Kakor vedno, pa je tudi to pot naše ljudstvo pokazalo uzoren red in marsikateri gospodje bi se lahko tu učili od našega ljudstva. Naše čete so to pot zopet pokazale vzorno disciplino in veliko močatost.

Ob 10. uri dopoldne so bile zbrane množice okoli okrašenega kardinalovega groba v velikanski cerkvi, ki bi bila skoro premajhna. Opazili smo mnogo gg. županov in gg. poslancev, na čelu jim g. dr. Ivana Susteršiča. V presrečnih besedah je pozdravil č. g. Kasijan romarje, ki so prišli prositi pomoči sebi in ljubljenski slovenski narodu, kateremu nikdar ne bodo vzeli ljubezni do Marije.

Nato je stopil na propovednico dr. Jan. Ev. Krek. V navdušenem govoru je povdarjal, da nas je privedel na Sveto Goro poseben namen. Sveta Gora do danes še ni videla dne, da bi bil tako v njenem svetišču zastopan ves slovenski narod. Prišli smo na grob svojega nepozabnega kardinala od vseh strani slovenske zemlje, a z nami so združeni tudi tisti, ki so ostali doma. Vidi se nam, kakor bi Bog sam hotel osredotočiti

naše romanje na ta namen. Danes se ponuja Sveta Gora lepote svojega razgleda. Narava sama nam danes kliče: Ker ste prišli obiskat njegov grob, ne mislite na drugo, kakor na to, za kar ste prišli. Prišli smo, da se za njegove očetovske dobrote zahvalimo tam, kjer spi spanje pravičnega. Učiti se hočemo ob njegovem vzgledu, kako se moramo bojevati za sveto stvar. Vzglede boja za naše vzore gledamo v njem. Njega in sebe priporočamo njegovi in naši Materi. Govornik je opisoval velike dobrote, ki jih je naredilo človeštvu katoliško škofstvo, ki je vedno imelo pravo misel za prostost in je vedno nastopalo v obrambo te prostosti. Tudi med Slovenci ni bilo pred kardinalovim prihodom pravega smisla za pravo svobodo. On nam je dal smisel za pravo svobodo — da smo odvisni samo od Boga, da se ne bojimo nič drugega, kakor Boga in zaradi Boga. Od njega se učimo, da človek, ki je oborožen z resnico, brez strahu gre v boj. Resnica velja, a tudi pravičnost. Proti onim, ki napadajo evangelij miru in mir sam, in so s tem začeli boj, bodimo nevtrajni in branimo se proti njim s ščitom vere, z duhovnim mečem — resnice božje. Kot pokojnega kardinala prevečaj tudi nas ogenj navdušenja in neustrašenosti, da ohranimo to, kar je najsvetejše rodu. Ta ogenj nesimo s Svete Gore domov in prinesli bomo domov najlepše odpustke. Naj ostane kardinalova rakev ognjišče za našo verno!

Slovesno sv. mašo je daroval župnik selški č. g. Tomaž Rožnik, nakar so iz stotine grl zadonele pete litanije in hvalnice Mariji.

Dež je bil ves čas na vso moč. Ljudi to kar nič ni motilo. Presinjala jih je zavest, za kaj so prišli na goro. In prišli bodo še ob grobu kardinalovem bodrit se za sveto stvar. Še sijajnejši pojav katoliško narodne zavesti bo videla Sveta Gora takrat, ko kardinalove zemake ostanke ponese v mavzolej, katerega bo požrtvovalnost katoliških Slovencev zgradila svojemu vzorniku.

Defraudacija v Pragi.

V Pragi so prišli na sled velikim defraudacijam, katere so se godile v zastavljalnici in hranilnici svetova klavki v Pragi. Posebno pozornost je zbudilo, ko je bil zaslšan in potem aretiran msgr. Drozd, bivši predsednik te hranilnice in zastavljalnice in upravni svetnik »Živnostenske banke«, kateremu mestu se je odpovedal še le pred nekaj dnevi. Preiskave so se začele, ko je nanaglo umrl v železniškem vlakcu uradnik tega zavoda, J. Ort, kakor se je takoj sumilo, najbrž s samomorom. Takoj so šle razne vesti zlasti skozi časopise, katere so pa nosile večinoma tako strankarsko protičeški značaj, da nismo poročali o tem, dokler nismo dobili zanesljivejših podatkov. Kar je prinesel sobotni »Narod«, je izšlo iz judovskega vira in je večinoma grozno pokvarjeno. Iz zanesljivih virov smo posneli sledeče:

Pred vsem je jasno, da nadzornišvo ni vršilo svoje dolžnosti s potrebno natančnostjo, kakor bi bilo potrebno v takem zavodu. Uradniki so delali napačne bilance, katere je vodstvo sprejemalo. Tako so se vlekle nerednosti skozi leta in šele samomor uradnika, ki ima najbrže glavno krivdo, je zbudil pozornost, in nadzorstvo je nato, seveda prepozno, začelo natančneje preiskave. Upravni svet je takoj dognal, da je v zastavljalnici, kjer je največ deloval Ort, zmanjkalo 378.070 K. Ort je imel naslov višjega knjigovodje, a je v resnici opravljal posel blagajnika. Upravni svet je pozval revizorja, da odstopi, suspendiral ravnatelja Václava Kohouta in odstavil več uradnikov.

Pred štirinajstimi dnevi je bila burna seja, pri kateri je župnik Vondruška z vso odločnostjo nastopil proti malverzaciji. Seja je trajala do pol dveh čez polnoč.

Upravni svet je odstavil dosedanjega predsednika Drozda ter na njegovo mesto izvolil župnika dr. Karola Vondruška, kateri je takoj nastopil z vso energijo, da pride hranilnica zopet v red. Kanonik Kyselka z Vyšehrada je bil takoj odložen svoje mesto v upravnem svetu, ko je spoznal, da se gode nerednosti, katerih predsednik Drozd ni hotel odpraviti.

Do sobote je revizija pri preiskovanju knjig našla v obeh oddelkih pomanjkljaja 1.303.000 K. Revizija se seveda nadaljuje in ni izključeno, da je defraudiranega tudi še več. Kako so se vršile razne malverzacije, še ni prav pojasnjeno. Imenovani primanjkljaj so našli, ker je bil v netobilanci leta 1901 pri računu vlog vključen znesek 15.177.423 K 12 h, med tem, ko bi po do-

sednjej reviziji moral znašati 16.480.000 K. Spoznalo se je tudi, da segajo malverzacije nazaj za celih 20 let in da je moralo biti uradno osebje domnjeno, da jih je spozumno vršilo. Govori se tudi že o primanjkljaju 3 milijonov K, kar pa bo seveda šele dognala preiskava. V zastavljalnici so bili isti papirji po dvakrat zastavljeni, manjka raznih vrednostnih listin itd.

Predsednik upravnega sveta Drozd je izpočetka hotel vso stvar na tihem popraviti in jo je skrival pred javnostjo, da bi ne nastal sen na hranilnico. Sicer je nastalo takoj gibanje med vlagatelji, a hranilnica, ki je izredno močan zavod, je brez težave takoj vse zadovoljila. Dasi je določeni gotov rok za izplačanje vlog, je vendar takoj izplačala 3 do 4 milijone kron, katere je imela večinoma naložene pri raznih praških denarnih zavodih. Posebno z »Živnostensko banko« je v ožji zvezi, zaradi česar je bil tudi Drozd v upravnem svetu omenjene banke, od katere je bil tudi visoko plačan.

Kakor zatrjujejo razni češki listi, se za obstoj vavlaške hranilnice ni bati. Njena aktiva so tako visoka, da more prenesti tudi ta udarec. Rezervni sklad znaša nad pol milijona, efektivni konto 898.000, njenih 18 realitet pa blizu dveh milijonov. Seveda se bo gledalo, da se dobi tudi od krivcev kolikor mogoče nazaj, zlasti od vdove Ortove.

Liberalni listi so padli seveda kakor risi po tem dogodku. Njih namen je pred vsem ta, da bi naredili krive za vse malverzacije duhovnike. Kar je pisal »Narod«, je naravnost ostudno in kaže le, na kaki stopinji omike so njegovi bralci, katerim se mora vsaka jed tudi v časopisju zabeliti s svinjsko mastjo. Pred vsem moramo konstatirati, da Drozd ni stolni kanonik praški, kakor piše »Narod«, marveč je umirovljen katehet; koliko je kriv, bo pokazala preiskava. Zoper njega govori pač mnogo obteževalnega. Ko so ga aretirali, je rekel mirno: »Prepuščam vse volji božji; ako sem kaj zkrivil, sem kriv tega, da sem prevedel zaupal tujim ljudem.« Ravnatelj Kohout pa je bil jako preplašen.

Liberalci izkušajo zdaj z vso silo defraudirati to defraudacijo pri moravskih deželnozborskih volitvah. Mogoče, da jim kaj pomaga, a Moravci imajo svojo lastno gospodarsko organizacijo, ki ni s Prago v nobeni zvezi.

Potem pa služi ta žalostni dogodek posebno Nemcem, katerim je v največje veselje, ako se zgodi nesreča tako velikemu narodnemu češkemu podjetju. Iz stilizacije v raznih liberalnih nemških listih smo spoznali, da jim je isti žid raztrbil pebarvane posameznosti, kakor »Narod«. Samo toliko pridejanih grdih surovosti drugod nismo brali, kakor v »Narodu«. Te so v Ljubljani pridejali.

Značilno je, da tisti ljudje, ki so izgovarjali Jelineka in z nekim obdobjem pisali o Humbertovih, zdaj žveplo in ogenj mečejo na praške duhovnike. Kakor se razvidi iz priobčenega, je večina duhovnikov, takoj ko je spoznala, kaj se godi v zavodu, nastopila energično, da se spravi zavod v red.

Praški »Hlas Naroda«, v finančnih in narodnogospodarskih vprašanjih zdaj najodločnejši češki list, piše ob tej priliki: »Zopet je torej eden od zavodov, ustanovljenih po češki pridnosti, prišel ob dobro ime, bodisi po lahkomišelnosti ali po zločinstvu. Upamo, da trdne korenine, katere je ta zavod pognal ravno med najimovitejšimi češkimi krogi, premagajo ta udarec. Ne dvomimo, da store tudi v tem slučaju drugi denarni zavodi to, kar je med njimi običajno in pomorejo, da se vzdrži ta tako stari denarni zavod. Tudi v visokih plemiških in cerkvenih krogih se javlja gibanje, ki bo brez dvoma saniralo prizadeti zavod.«

Isti list pravi tudi, da bo vlada zdaj najbrže revidirala tudi druge denarne zavode češke. Zadnji množični dogodki pri raznih bankah in hranilnicah so res pokazali, da je treba splošno strožjega nadzorstva nad poslovanjem uradnikov v zavodih, v katerih je toliko tujega denarja. Vlada se seveda ne sme vmešavati v notranje poslovanje, a mnogokrat je za zavode same dobro, ako imajo poleg potrdila nadzornišva, v katerem so včasih tudi neveselaki, še avtoritativno izpričevalo rednega poslovanja svojih uslužbencev. Splošni nauk pa za vsa društva je ta: Nadzornišva in nadzelnišva naj kar najstrožje izvršujejo povsod svoj posel!

Natančnejše podatke prinašajo današnji »Katoliške listy«. Defraudacija je organiziral rajni Ort. Proti predsedniku Drozdu se je hlinil in si vedel pridobiti neomajno zaupanje. Oseboje v uradu pa je teroriziral. Kdor se je pritožil proti njegovemu poslovanju pri predsedniku, tega je znal Ort pripraviti ob službo. Tako mu je bilo mogoče skozi leta na zunaj prikrihati svoje defraudacije. Koliko so drugi sokrivi, bo pokazala preiskava.

Kar se tiče osebja v hranilnici, pravijo »Katoliške listy«, da je imelo predsedstvo jako nesrečno roko.

Uradniki so bili liberalci, ker se je upravni svet pri nastavljanju premalo oziral na njih mišljenje.

Dr. Vondruška dela neumorno. Vsak dan so seje, in v najkrajšem času bo sklical izreden občni zbor.

Zdaj prihajajo dan na dan vložniki s svojimi knjižicami, da se revidira, kje je pomota. Revidirali so že na tisoče knjižic. Liberalni tisk je grozno prestrašil ljudi, da so vse zgubili. Zdaj večinoma vidijo, da je bil njih strah zastoj. Da bo revizija šla redno naprej, dobi vsak eno številko, po kateri pride na vrsto. Treba bo revidirati knjižic 3347 članov s 13.057 deleži.

Parlamentarne konference.

Jutri se prično torej pri ministerkemu predsedniku razgovori z zastopniki parlamentarnih strank. Na vrsto pridejo jutri dopoldne ob 11. uri najprej že imenovani zastopniki čeških in moravskih Čehov, potem zastopniki Nemcev v teh dveh kronovinah; namreč posl. Funke, d' Elvert, Hugon Fuchs, dr. Götz, dr. Gross, Pergelt, Schücker, Nitsche in Eppinger. Nemško ljudsko stranko bota zastopala dr. Derschatta in dr. Lemisch, kršč. socialna stranka zastopajo posl. dr. Lueger, Lichtenstein in Axmann. Zastopnike češkega konservativnega veleposvetstva smo že navedli. Poljaki ter konservativci pa še niso imenovali svojih zastopnikov. Jutri itak bržkone razun zastopnikov Češke ne pride nihče na vrsto, pozameje imajo pa posamni klubi itak že zborovanja v parlamentu ter bodo pri tej priliki imenovali svoje člane. Značilno je, da v zadevi češko-nemške sprave ne čehi in ne Nemci ne marajo v ničemer odnehati.

Princ in kmet.

Pod tem naslovom smo svojedobno posneli po poročilih kršč. soc. listov o postopanju okr. glavarja barona Eisebecka v zvezi z nekim plemičem proti kmečkemu posestniku Schwabu v zadevi lovске pravice. Sedaj objavljajo uradni listi naslednji odlok dr. Koerberja: Okr. glavar baron Eisebeck je iz službenih ozirov pozvan k namestništvu. Vodstvo okraj. glavarstva vodi začasno namestništveni koncipist Ochsner. — To je očitno izposloval poslanec Schoiswohl in baron bo sedaj pod nadzorstvom.

Blamaža italijanskih framasonov.

Silno blamaža so doživeli tripični bratje v Reggio Calabria s svojo proslavo 20. septembra. Za slavnostnega govornika so povabili sicilijskega poslanca Napoleona Colajanija. Ta pa je tekom svojega govora nekoliko proslavljati papeža in hvalliti uredbo katoliške cerkve. Med drugim je rekel ta moč dobesedno: »Papež je prav dobro storil, da ni sprejel garancij, ker sicer bi ga smatrali za najemnika italijanske vlade. Pravi kretini in sovražniki svoje lastne dežele so oni, ki proslavljajo 20. september; hiša gori, italijanski jug, sestradan in prevarjen, je postal pepelčica Italije, in vendar še mislijo nekateri, naj bi se proslavil ta neumni in bolesten spomin polni dan s smešnim in času neprimernim obhodom... Cerkev je pač bolje umevala svoj položaj. — Dolgi in kislji obrazov so poslušali framasoni povabljenega slavnostnega govornika. Pravijo, da v bodoče več ne vabijo ob takih prilikah sicilijskih poslancev.

Stavka v Ženevi.

Ženevska stavka je že zahtevala več žrtve; v boju mej vojaštvom in stavkujocih je bilo namreč že ubitih in ranjenih več oseb. Naslednje dni, v petek, soboto in včeraj, je bil položaj vsled tega še mnogo resnejši. Razburjenost povsodi nepopisna. Vojaštvo razganja shode in zaplenja rudeče zastave. Vlada je v petek opoldne ukazala aretirati ves stavkarski odbor, obstoječ iz 40 mož. Demonstranti kriče: »Proč z vojaštvom!« ter napadajo vojske s kamenjem. Večje število vojakov so štrajkarji razorožili in jim pometali puške v reko Rhone. Ženske in otroci zastavljajo vojakom pot in jih tako ovirajo pri akciji. Zelo značilno za švicarsko vojaštvo je dejstvo, da je 300 soc. dem. vojakov odreklo pokorščino in ni hotelo v boj proti stavkujocih. Mej temi je tudi neki Sigg, član velikega sveta, ki v svojem listu »Peuple« strastno napada vlado in vojaštvo. Pozvali ga bodo pred vojno sodišče. V petek ponoči so aretirali nad 1000 oseb. Nekaj de-

lavcev je v soboto šlo na delo. Na mestni železnici se je promet zopet pričel.

Rusko-kitajska pogodba.

Javili smo že, da se je sklenila med Rusijo in Kitajcem važna pogodba glede pokrajine Tibet. »Novoje Vremja« prinaša sedaj vsebino te pogodbe. V tem rusko-kitajskem dogovoru se posebno povdarja okolnost, da Rusija pomaga Kitaju v slučaju vojne s tretjo velevladstvom. V ostalem poroču ruski list, da se je Kina odrekla vseh svojih pravic do pokrajine Tibet in jo odstopila Rusiji, poslednja pa se je obvezala ondi vzdrževati mir. Nadalje garantira Rusija integriteto kitajskega cesarstva in prevzema pravico intervencije v vojni ali v nemirih, v katerih bi Kitajska ne bila sposobna voditi vojno. Pokrajino Tibet upravlja Rusija, a Kitajski pripada samo pravica, da tam snuje konzulate. Ruski car dovoli carine prosti uvoz kitajskega blaga v Tibet in zjamčuje varstvo veri tamošnjega prebivalstva. Polopija se ne smejo podirati, tudi ne takrat, ko bi se gradile železnice ali trdnjave. Ako je temu res tako, je Rusija dobila v svoj protektorat veliko področje, ki meri čez dva milijona štirinajških kilometrov. Tibet je jako rodovitna zemlja, ki pa ima samo 2,350.000 prebivalcev, ki so večinoma Mongoli, Kirgizi itd., vere so budhistične. — Angležem kajpada s to pogodbo ni prav nič vstreženo, ker so se že davno bahali, da so neomejeni gospodarji vsega vzhodno-azijskega ozemlja.

Iz brzojavk.

Davek na vozne karte. Uradni list objavlja potrjen zakon o davku na želez. vozne karte. Zakon stopi v veljavo s 1. jan. prih. leta. — Dr. Lueger preti z obstrukcijo. Na sobotnem volivskem shodu v Leopoldovem mestu je izjavil dr. Lueger, da bi v slučaju, če bi nasprotniki res prišli do večine v dež. zboru, nikakor ne mogli vladati brez kršč. soc. ali proti njim. Obstrukcija bi izjalovila liberalne načrte. — Boji na srbsko-albanske r. e. j. Srbski poslanik Gruč je protestiral pri turški vladi, ker se vsak dan množe nasilnosti Albancev nad kristijani v Stari Srbiji. — Vsepehi makedonskih vstašev. Iz Zofije javljajo, da so si vstaši minule dni osvojili štiri topove. Bolgarska vlada ter Turčija povsodi pomnožujeta mejno stražo. Nad Dubnico je proglašeno obsedno stanje. — Spomenik kralju Matjažu. V Kološu so včeraj v prisotnosti večina vseh ministrov odkrili spomenik kralju Matjažu. Cesarja je mesto obolelega nadvojvode Jožefa zastopal nadvojvoda Jožef Avgust. — Milner pod kralj. Guvernerja v Kapstadt Milnerja je imenoval angleški kralj za podkralja indijskega. — Zakon proti pijančevanju predloži baje vlada že v bližnjih dneh drž. zbor.skega zasedanja. — O avstro-ogrski nagodbi poročata tajni svetnik Matlekovič, da samo valed tega ni nikake ednosti mej vladama, ker Koerber ne more dati poročstva, da bo parlament res odobril dogovorjeni načrt in ker si ne upa uveljaviti nagodbe potom § 14.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. oktobra.

Osebnosti.

Imenovanje. Namestništveni koncipist gosp. Hubert baron Baum je imenovan za okrajnega komisarja in ostane na svojem mestu v Gorici. — Namestništveni praktikant gosp. dr. Frančišek Škabernè v Tolminu je imenovan za namestništvenega koncipista. — Premošena sta poštna uradnika g. Josip Castelle in g. Peter Guglielmi iz Trsta v Gorico. — Kanonično umeščen je bil 9. t. m. č. gosp. Valentin Pipan za župnijo Zgonik na Krasu. — V stalni pokoj je stopil č. g. Josip Sovič, župnik pri Sv. Lovrencu nad Mariborom. — Tehnika gosp. B. Navratil in g. Jos. Hrstka sta imenovana vežbenikoma pri evidenci zemlj. katastra za Kranjsko. — Provizor. pomožni sluga g. K. Jerman v Krškem je imenovan za davčnega slugo pri davčnem uradu v Cirknici.

Razpis župnije. Kn. šk. ordinarijat ljubljanski je razpisal potom okrožnice izpraznjeno, pod patronstvom lastništva pa-

tronske graščine v Skofji Loki stoječo mest. župnijo Skofjo Loko. Rok za vlaganje prošnje je do 8. novembra 1902.

Liberalno maščevanje. Iz Kranja se nam piše: Odbor godbe prostovoljnega gasilnega društva je odelovil radi različnih vzrokov dosedanjega kapelnika g. Horna ter angažiral jako spretnega in izvežbanega muzika za nižjo plačo. To ravnanje odborovo je pa silno zbudilo liberalce, žal jim je bilo po Hornu, ki je bil njih zvesti pristaš. Sklenili so torej, da se maščujejo nad godbo. In poslušajte, kaj so si izmislile „modre“ liberalne glave! Odbor prostovoljnega gasilnega društva, ki je po svoji večini pristno liberalen, je sklenil, da se ne sme godba v bodoče več imenovati »godba prostov. gasilnega društva«, in da njeni udje ne smejo nositi uniforme gasilcev. To je torej maščevanje liberalcev, ki pa godee kaj malo briga. Godba bo dobila drugo še bolj primerno ime, a tudi brez uniforme ne bo ostala, to povemo liberalcem že danes. Odbor bo znal braniti svoje pravice proti vsakomur in ne bo dopustil, da bi izvestni krogi pometali ž njim. Če bo ta nespametni korak koristil gasilnemu društvu in njega odboru, o tem se bomo prepričali pozneje.

Imenovanja pri pošti. Poštni odpravnik Lovro Cerne je imenovan za poduradnika. Poštni slugi Anton Segar in Sim. Killer v Ljubljani sta postala poštna odpravnik. V 1. stopnjo II. plač. razreda se je pomaknil poštni odpravnik Andr. Hrovat v Ljubljani, v 2. stopnjo istega razreda poštni odpravnik Jos. Pristov, v 1. stopnjo 3. vrste poštni sluga Ant. Volkar, Fr. Gartner in Fr. Kosmač v Ljubljani, Mat. Zele v Sempetru, v 2. stop. 3. razreda poštni slugi Fr. Zupan in Fr. Kunc v Ljubljani. Premoščen je poštni oficial Jos. Filic iz Ljubljane v Opatijo.

Javno predavanje o neugodi na Martiniku. Jutri točno ob pol 8. uri zvečer bude g. cand. phil. Anton Jarc predaval o tem velezanimivem pojavu. Predavanju bo sledila produkcija 35 dijazopozitivov po slikah iz časopisov »L' Illustration«, »Illustrated London News«, »Leipziger Illustrierte Zeitung«, in fotografijah direktorja dr. Fr. Reibenschuh.

Poročil se je v Kranju danes ob 8. uri v mestni župni cerkvi g. Anton Urbas, bivši trgovski pomočnik pri g. Grobathu, z gđno Ivan ko Eržen. Ker je bil gosp. Urbas ud pevskega društva »Kranj«, so mu gg. pevci v nedeljo večer priredili podoknico. Novoporočencema čestitamo!

Preizkušnje za učiteljsko vposobljenje na ljudskih in mešč. šolah v Gorici se bodo začele 4. novembra t. l. ob 8. uri zjutraj. Pročnje treba predložiti dotični izpraševalni komisiji najkasneje do 20. t. m.

Predavanja pri Devici Mariji v Polju. Izobraževalno društvo pri D. M. v Polju bo prirejalo v zimskem času do vstevši meseca marca poljudna predavanja v svojih prostorih. Predavanja se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu, pričnši z 19. okt., vselej popoldne po kršč. nauku.

Slovensko gledališče. Jutri igrajo »Vzgojitelja Lanovca«, v petek »Divjega lovca«. — Sobotna predstava »Pepelke« je dobro izpala, igrali so dobro, posebno ugajali sta nam gđni Kreisova in Rückova. Kralj »Kakadu« gospod Verovšek je kraljevskega mogočnost dobro pogodil, g. Boleška je vzbudil mnogo smeha kot »baron Montekontekukulorum«. Mnogo smeha sta vzbujala tudi gg. Dragutinović in Danilo. Gledališče je bilo precej polno, posebno veliko je bilo otrok, katerim je igra v prvi vrsti namenjena.

Celjskim županom je bil v soboto soglasno izvoljen Julij Rakusch, podžupanom pa dr. Gregor Jesenko. Bivšega župana Gustava Stigerja so imenovali častnim občanom.

Hôtel »Novo pošto« v Kranju je prevzel g. Lovrenc Rebolj. G. Fr. Ka. Sajovic se je preselil v Tacen Vižmarje.

Dekliška meščanska šola v Celju. Dun. uradni list javlja, da je cesar potrdil od dež. zbora štajarskega sklenjeni načrt zakona, s katerim se ustanovi v Celju nemška deklška meščanska šola.

Prebivalstvo Trsta šteje sedaj 183.295 duš. Dne 31. dec. 1900 bilo je v Trstu 178.127 prebivalcev. Število prebivalstva se je tedaj pomnožilo od tedaj za 5168 duš.

Goriške novice. Toča je zopet pobila v občinah Villesse, Rudo, Campolongo in Tapoljan. Skoda v vinogradih je precej občutna. — Minulo nedeljo po noči je jelo goreti v drugem nadstropju Strassoldove palače na trgu novega sv. Antona v Gorici, in sicer v stanovanju neke gospe Rauscher. Ugasili so kmalu ogenj, ki je baje napravil kakih 400 kron škoda. — V Gorici so našli v sredo popoldne na ulici nabasani revolver. — Zaprlj so te dni nekega čevljarja, ki je ukradel trdki I. Drufovka v Gosposki ulici par čevljev. — V mesecu septembru je bilo odgnanih iz Gorice 49 oseb. V teku leta pa jih je bilo odgnanih vse skupaj 836. — Pred desetimi dnevi došla je v Trst, iskat si službo, 15letna Ema Bratina iz Gorice. Obiskala je ondi svojo sestro Karolino in je pri njej tudi prenočila. Drugo jutro zgodaj se je Ema poslovila od sestre in si šla iskat službo, a je od takrat ni bilo več nazaj. — Jeretič Ivan, čevljar, Cejan Avg., delavec, Henrik Markič in Ludovik Lasič, zidar, poslednji trije iz Gor. Vrtojbe, vzeli so v ponedeljek Francetu Spacalu iz Kostanjevice za šalo zaklano tele ter je jeli vlačiti po Kornju v Gorici. Zaradi tega bil je aretiran Ludovik Lasič, pozneje pa še Lasičevi tovariši, ki so hoteli Lud. Lasiča osvoboditi.

Pod vozom zadušena. Na Jerneja Drnoška z Dol in Jakoba Terkaja se je v globeli pri Brdu prevrnil velik voz. Oba sta se pod vozom zadušila.

Iredentiške razglednice. Iredentiška odbora v Rimu in Benetkah sta pričela izdajati ter razpošiljati razglednice. Na vrhu je framasenska zvezda s podobo Garibaldi-jevo. Preko morja se vidi suha zemlja, na levi gorenji strani pa pet grbov, mej temi tudi grba Dalmacije in Istre. Vsi ti grbi so privezani z lancem na steber, ki nosi grb Avstrije. Na razglednici sta dva napis. Gorenji: »Se anche non potrò recarmi milarò trasportare su di un canone...« Dolenji: »E dopo 30 anni siamo ancora...«

Dva desetnika dezerterja. Na laško-francoski meji so prijeli, kot javljajo iz San Remo, dva desetnika trž. pešpolka štev. 97. Izjavila sta, da sta pobegnila, ker so z njima nečloveško ravnali.

Nenavadna rastlina. Gospod Fran. Sicherl, vulgo Gradišek, v Zalogu pod Ljubljano, nam piše, da ima zeljnato glavo, zraščeno iz 15 trdih glav, velikih kakor jabolka. Ta nenavadna rastlina se more videti pri imenovanem posestniku.

Ljubljanske novice.

Veselica pevskega društva »Ljubljana«. Sinočna veselica pevskega društva »Ljubljana«, I. narodna vinska trgata v Sokolovi dvorani »Nar. Doma« je jako lepo vspela. Občinstvo se je v mnogobrojnem številu odzvalo vabilu, tako, da je napolnilo Sokolovo dvorano do zadnjega kotička, ki je bila zelo okusno ozaljšana. Polovico dvorane je zavzemal »Žpano nograd«, v kojem so viseli sladki grozdi in sočnata jabolka in lepe hruške. Po prihodu viničarjev in viničaric ter po domačem pozdravu g. žpana, so se prečitali paragrafi, s kojimi se je prepovedalo javno krasti, a kdor ukrade, da ga nihče ne zaloti, ne plača kazni in ukrađeno je njegovo. In potem se je razvila prava zabava, ko smo kradli grozde, jabolka in hruške. A malokdo je ušel brez kazni, — viničarji in viničarice so bili jako oprezní — ki jo je moral plačati pred »Gmajnsko pisarno«, in mnogi je še prišel v »Gmajnsko keho«. Po trgovci pa se je otvoril ples. Z eno besedo: veselica je bila lepa, občinstvo se je izvrstno zabavalo — in tudi pijača iz »Gostilne pri Ljajak« je bila dovoljna, dasi bi bila postrežba lahko še bolj točna.

Ljubosumni ženski. Na cesarja Franca Jožefa cesti sta se včeraj popoldne stegli delavka Ana Ogrinc z Viča in služkinja Jožefa Herosinovič. Pretep je nastal, ker je zadnja prevzela prvi njenega čestilca, nožarskega pomočnika K., in se je za to hotela maščevati. Nabila jo je z dežnikom po glavi. Ljudje, ki so gledali prizor, so imeli dovolj zabave.

Tukajšnja skupina društva avstr. železniških uradnikov je zborovala včeraj popoldne v gostilni »pri južnem kolodvoru«. Na dnevnem redu je bilo predpovedovanje o shodu južno-železniških uradnikov, ki se vrši dne 19. t. m. v Brucku. Sprejeti so bili

konkretni predlogi glede bodočih volitev v personalni in penzijski odsek južno-železničnih uradnikov in se je zahtevalo, da se delegati na shodu potegujejo tudi za še davno zaželeno regulacijo plač. Govorilo se je mnogo tudi o konsumnih skladišnih uslužbencev južne železnice in naročilo voljenim odposlancem, da o tem važnem vprašanju stavijo na shodu potrebno interpelacijo, zlasti pa imajo zahtevati, da se da mesto v nadzorovalnem svetu tudi uslužbencem, kojega sedaj nimajo. Delegatom za omenjeni shod sta bila voljena gg. Kejžar (Ljubljana) in Poženelj (Postojna).

Samomor. Franc Pečnik, krojaški pomočnik, stanujoč v Turjaku, se je včeraj zjut. na bregu Ljubljanske ob sv. Petra nasipu v bližini kavarne »Valvasor« ustrelil in je padel v vodo, katera ga je odnesla. Pečnik se je baje že pred dnevi v Tivolskem gozdu vstrelil v glavo, pa se je slabo zadel. Včeraj pa je šel navlač k vodi, češ, da če se dobro ne zadene, da bode vsaj lahko še v vodo skočil. Vzrok samomoru je nesrečna ljubezen, kakor je to sam sporočil v pismih, ki jih je zapustil.

Pri kegljanju ponesrečil. Franc Kepić, mizararski pomočnik, je pri kegljanju v neki gostilni v Radovljici padel in se tako na glavo udaril, da so ga morali pripeljati v bolnico.

Vstopnice za nedeljski Ondričkov koncert se dobivajo od jutri naprej v trgovini gospoda J. Lozarja na Mestnem trgu. Cene prostorom so iste, kakor pri Matičinih koncertih običajne.

Nogo zlomil. Jakob Vesel, posestnik v Dolenji vasi pri Ribnici, je mej vožnjo padel z voza in si zlomil levo nogo v stegnu. Prepeljali so ga danes v deželno bolnico.

Bajonet izgubil. Na Mar. Terezije cesti je zgubil danes po noči neki podčastnik bajonet. Našel ga je neki delavec.

Ženo pretepel je delavec pri kranjski stavbni družbi J. Peršin. Žena ima po obrazu in po životu krvne podplutbe in kožne odstave. Pretepal jo je s pestjo in s stolom.

Domača umetnost. Akademski slikar g. P. Žmitek iz Kroke je v izložbenem oknu Kleinmayerjeve knjigotržnice razstavil portret lastnika te trdnje. Delo je zelo skrbno izvršeno.

Cvet v oktobru. Na vrtu na Dolenjskem kolodvoru so 4 vinske trte v cvetju. Na trtah visi pa tudi dozorelo grozdje.

Alkohol ga je vrgel. Hlapec M. Fink, Metelkove ulice št. 27, se je v soboto popoldne tako napil, da je na cesti obležal, Konji so šli z vozom sami naprej. Fink je pozneje vstal in kolovratil naprej tako, da je prišel na Cojzovo cesto, kjer je zašel v šolo in se je tam na hodnik vlegel in zaspal.

V deželno bolnico so v minulem mesecu sprejeli 669 bolnikov, s preostalimi iz prejšnjega meseca jih je ostalo v oskrbi 1052. Umrlo jih je 25. Ozdravljenih so jih odpustili 345, zboljšanih pa 239. Koncem meseca je ostalo 379 bolnikov.

Nevljuden vojak. Prostak 27. pešpolka Anton Bertoso je ponoči prišel v gostilno v Krojaških ulicah št. 3 in je tukaj psoval natakario in šel od mize do mize in hotel gostom pijačo vzeti in izpiti. Natakario je poslala po stražnika, ki je vojaka večkrat pozval, naj gre iz gostilne. Vojak se mu je zoperstavil in se ga lotil. Vender je policaj vojaka spravil na ulico, zunaj pa se je vojak zopet uprl in sta policaj in vojak padla in se valjala po ulici, dokler ni dobil stražnik pomoči. Trije policaji so potem odpeljali Antona Bertoso na stražnico in odtod ga je odvedla vojaška patrulja v vojašnico.

Prememba posestva. Mesarski mojster g. J. Košenina je za 27.000 K kupil hišo v Kolodvorskih ulicah št. 6, last vdove mizar. mojstra g. Ant. Hansel.

Barje pod vodo. Valed deževja zadnjih dnij je barje poplavljen.

Kotiček za liberalce.

»Vse je kradlo«. S posebno slastjo »Narod« v soboto ponavlja glede na malverzacijo v Pragi besede »kradli« in »ta-tovi«. Opozorjamo liberalno stranko, da jej ogorčenost nad tatvino malo pristaja iz znane vzroka. O Drozdu poročata »Narod«, da je imel »razmerja z omoženimi ženskami«. Liberalni listi mu očitajo razne stvari, a ravno to je pridejal samo »Narod«. Ali morda to izvira iz istega vzroka, kakor virtuoznost v očitjanju tatvine? — Koliko impertinence je treba za stavek: »Kradli so duhovniški odborniki«, ko so vendar ravno duhovniški odborniki zahtevali temeljito revizijo in odločili, da je izgubil Drozd predsedništvo! O poslednjem nam je doslej toliko znano, da za tri dni ni nikoli računal — 1400 K.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Boj mej orožniki in delavci. V La Lineji na Spanskem so delavci napadli orožnike s kamenjem. Orožniki so jeli streljati, delavci so storili isto. V boju, ki je trajal celo uro, so bile ubite

tri osebe, več je bilo ranjenih. Neko lekarno so oropali. V mesto je došlo vojaštvo. — Eksplozija v oršovski kazini. V kazini v Oršovi je eksplodirala nova naprava za acetilno razsvetljavo. Del poslopja se je podrlo. Pod razvalinami so našli štiri mrtva trupla. V poslopju se nahajajoče občinstvo je ubeglo skozi okna. — V vodnjaku utopil se je slabomur grško-katoliški duhovnik Krajkowski v Litvinovu na Poljskem. — Vesti o soprogi grškega prestolonaslednika se oficijelno dementirajo. — Za dva milijona mark menije ponaredil je tovarnar Brunnov v Wilz-u na Nemškem. Sedaj je pobegnil. — Stavke. V Meerane stavka 3500 tkalcev. Zahtevajo zvišanje plače. Stavka prevoznikov v Rmu je bila v soboto končana. — Misteriozen umor. Blizu Lilienfelda na Nižejavstrijskem so našli umorjeno 17letno Nežo Spacek iz Olomuca, ki je pred nekaj časom odšla z doma v spremstvu zloglasne babure Riegel, rekoč, da gre v samostan. Njeno teto, pri kateri je služila, in Riegler so prijeli. — Dr. Bötticher obsojen. Znana obravnava proti »Staatsbürger Ztg.«, ki je kritikovala znano rabsodbo o umoru v Konicu, je bila v soboto završena z obsodbo obeh obtožencev. Urednik Bötticher je dobil eno leto, izdajatelj Bruhn šest mesecev. — Svojega otroka je skušal umoriti. Zid. delavec Menzel na Dunaju je dvakrat vrgel svojega sina na tir električne železnice. Obkrat ga je rešil smrti oes. gozdar Jakutitz. Nečloveškega očeta so prijeli. — Pobegli vojaški novinci. Štirje ogrski domobranski novinci so pobegnili na Rumunsko. Mejna straža jih je zasedila. Ker se na poziv niso hoteli ustavi, sta bila dva ustreljena, dva pa ranjena. — Samomor župana v Nauheimu. Župana Wernerja so potegnili iz ribnika. Pravijo, da je sam skočil v vodo. — Hrvatska zastava na ogrskem parlamentu. Iz Pešte se poroča, da se na novem parlamentu vije tudi hrvatska zastava, toda mnogo manjša od mažarske. — Grof Esterhazy, ki je izstopil iz reda jezuitov in slede tudi duhovniško obleko, se po poročilih iz Budimpešte poroči z neko 34letno učiteljico Terez. Reinac, ki jo je spoznal pri neki grofovski rodbini.